

1 תקנות הטיס (רישום כלי טיס וסימונם), התשל"ד-1973

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 30 ו-31 לחוק הטיס, 1927, ובידיעת ועדת הכלכלה של הכנסת, הניי מתקין תקנות אלה:

פרק ראשון: הגדרות

1. הגדרות

(תיקונים: התשע"א, התשפ"ג)

תקנות אלה -

- "אווירון" - כלי טיס כבד מן האוויר המונע על ידי מנוע והנתמך בטיסה בעיקר על ידי כנף קבועה;
- "בלון", "כלי טיס בלתי מאויש" - כהגדרתם בתקנות התייעוד;
- "בניה על ידי חובב" - ייצור או הרכבה של כלי טיס על ידי אדם או קבוצת בני-אדם למטרה שאינה עסקית, שלא על מנת לקבל ריווח ושלא למטרת ייצור שוטף אלא למטרת חינוך או הנאה;
- "דאון" - כלי טיס הכבד מן האוויר, הנתמך בטיסה בעיקר על ידי כנף קבועה ואשר טיסתו אינה תלויה באופן בלעדי במנוע;
- "המנהל" - ראש מינהל התעופה האזרחית במשרד התחבורה או מי שהוא הסמיך;
- "הפנקס" - פנקס רישום של כלי הטיס בישראל המתנהל לפי תקנות אלה;
- "הרשם" - מי שהשר מינה אותו להיות רשם כלי הטיס;
- "השר" - שר התחבורה;
- "חסיין אש" - בעל יכולת עמידה בחום הנוצר מלהבה בטמפרטורה של 2,000 מעלות פרנהייט (1093 מעלות צלזיוס) למשך פרק זמן של 15 דקות, מבלי שיאבד את תכונותיו המהותיות או את יכולתו לשמש לתכלית שלה נועד;
- "כלי טיס" - כלי או מיתקן המיועד או המשמש לטיסה באוויר, למעט כלי טיס זעירים (כגון טיסנים וצעצועים), זולת אם קבע השר כי תקנות אלה יחולו על כלי טיס זעירים או סוג כלי טיס זעירים המסכנים את בטיחות הטיסה;
- "מדינת חוץ" - מדינה שאינה מדינת ישראל;
- "מחזיק תעודת רישום" - אדם הרשום בתעודת הרישום כבעל כלי הטיס המצוין בה;
- "סחרן" - אדם שהוא אזרח ישראלי או תושב קבוע בישראל והוא בעל עסק בישראל בו הוא עוסק במכירת כלי טיס;
- "פ.א.ר." - תקנות התעופה הפדראליות של ארצות הברית של אמריקה;
- "רוטוקרפט" - כלי טיס הכבד מן האוויר והנתמך בטיסה בעיקר על ידי כנף מסתובבת;
- "שטח המדינה" - שטח מדינת ישראל, לרבות השטחים הכפופים לריבונותה, לאדנותה, לממונתה או למרותה של המדינה;
- "שטר מכר" - שטר מכר כאמור בטופס שנקבע בתוספת לתקנות אלה;
- "תאונת טיס" - כהגדרתה בסעיף 103 לחוק;
- "תושב קבוע" - אדם היושב ישיבת-קבע בישראל מאז יום ה' באייר התש"ח (14 במאי 1948), או אדם שסנכס למדינה באורח חוקי לאחר התאריך האמור וישב בה לפחות במשך שלושה חדשים שקדמו לתאריך הגשת בקשתו, ישיבת קבע;
- "תעודת רישום" - תעודת רישום של כלי טיס שנרשם בפנקס לפי תקנות אלה;
- "תקנות התייעוד" - תקנות הטיס (נהלי תיעוד כלי טיס וחלקיהם), התשל"ז-1977.

פרק שני: רישום כלי טיס ותעודת רישום

2. רישום כתנאי לטיסה

- לא יפעיל אדם כלי טיס הכשיר לרישום לפי תקנות אלה בשטח המדינה, אלא אם נתקיים אחד מאלה:
- (1) כלי הטיס נרשם בפנקס ויש לגביו תעודת רישום לפי הוראות תקנות אלה;
 - (2) יש לגבי כלי הטיס היתר זמני תקף, כאמור בתקנה 11, המצוי בו באותו זמן;
 - (3) מצויה בכלי הטיס תעודת רישום של כלי טיס לסחרן כאמור בתקנה 27.

3. כשירות לרישום

- (א) כלי טיס יהא כשיר לרישום בפנקס אם התקיימו לגביו שני אלה:
- (1) הוא בבעלותו של אזרח ישראלי או תושב קבוע, או בבעלותו של תאגיד שנרשם בישראל או שהוקם מכח דין בישראל, שלפחות שני שלישים ממנהליו הם אזרחים ישראליים או תושבים קבועים, למעט חברה נכריה שנרשמה לפי סעיף 248 לפקודת-החברות;
 - (2) הוא אינו רשום במדינת חוץ.
- (ב) על אף האמור בפסקה (1) לתקנת משנה (א), רשאי השר להורות -
- (1) על רישומו של כלי טיס שאינו רשום במדינת חוץ בפנקס, גם אם לא נתמלא בו התנאים המפורטים בה, אם שוכנע כי קיימת זיקה מספקת בין כלי הטיס לבין ישראל;
 - (2) שלא לרשום כלי טיס בפנקס גם אם נתמלא בו התנאים המפורטים בה, אם שוכנע כי יהיה ברישומו משום פגיעה בביטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה;
 - (3) לבטל את רישומו של כלי טיס, למחוק, לשנותו או להשעותו בכל עת, אם שוכנע שבטחון המדינה או יחסי החוץ שלה מחייבים זאת.
- (ג) סמכויות השר כאמור בתקנת משנה (ב) אינן ניתנות לאצילה.

4. הפנקס

- (א) לצורך רישום כלי טיס בישראל יתנהל פנקס שבו יירשמו, בין היתר, לגבי כלי טיס, שם בעלו ותוארו המשפטי, שיעבודים ועיקולים שהוטלו עליו, סימני הלאומיות והרישום שלו, שם יצרנו, סוגו, המספר הסידורי שלו כפי שקבע היצרן.
- (ב) כל אדם רשאי, בהסכמת הרשם, לעיין ברישום כלי טיס בפנקס ולקבל העתק מאושר מאותו רישום לאחר תשלום האגרות שנקבעו.

5. תוקף הרישום

- (א) לא יהא ברישום כלי טיס בפנקס משום הוכחת בעלות עליו.
- (ב) רישום כלי טיס בפנקס יהא ראיה חותכת בדבר לאומיות כלי הטיס למטרות בינלאומיות וראיה לכאורה בדבר לאומיות כלי הטיס בהליכים בהתאם לדיני ישראל.

6. בקשה לרישום בפנקס או לביטול

- (א) בעל כלי טיס המבקש את רישומו בפנקס או את ביטול רישומו (להלן - המבקש), יגיש בקשה לרשם בטופס שנקבע בתוספת; על בקשת רישום יחולו גם הוראות תקנה 10.
- (ב) היה כלי טיס בבעלותו של יותר מאדם אחד, תיחתם הבקשה בידי כל אחד מהבעלים.
- (ג) היה המבקש סוכנו או נציגו של בעל כלי הטיס -
- (1) יציין בטופס הבקשה את שם בעל כלי הטיס;
 - (2) יחתום את שמו ויציין כי הוא סוכן או נציג;
 - (3) יצרף לבקשה יפיו כוח נטריוני מבעל כלי הטיס או העתק מאושר ממנו; לענין זה לא ישמש יפיו כוח נטריוני שחלפו שלוש שנים מיום נתינתו, אלא אם צויין בו שתוקפו לתקופה פלונית העולה על שלוש שנים.
- (ד) המבקש ישיב תשובה, נכונה, ומלאה על כל שאלה שבטופס הבקשה ועל כל שאלה שהציג לו הרשם; לפי דרישת הרשם יוכיח המבקש את זהות כלי הטיס, את הבעלות עליו ואת תשלומי המס, המסים וההטילים או האגרות החלים על כלי הטיס האמור.
- (ה) היה המבקש קונה המחזיק מכבר בכלי הטיס או קונה במקום אגב שכירות, יצרף לבקשה את העתק שטר המכר או העתק חוזה המקח אגב שכירות המתייחסים לכלי הטיס כשהם מאושרים ומאומתים כדין.

7. בקשת תאגיד שאינו שותפות

(תיקון התשמ"ב)

- היה המבקש תאגיד, למעט שותפות -
- (1) יחתום על הבקשה אדם המוסמך לכך מאת התאגיד;
 - (2) יציין תוארו של החותם על גבי הבקשה;
 - (3) יצרף לבקשה כתב הסמכה מאת מועצת המנהלים של התאגיד או מאת הוועד המנהל שלו, לפי הענין, מאושר ומאומת ביד בעל זכות חתימה לאותה מטרה בתאגיד, המייפה את כוחו של חותם הבקשה לחתום על הבקשה בשם התאגיד;
 - (4) תוטבע חותמת התאגיד על גבי הבקשה.

8. בקשת שותפות

היה המבקש שותפות, יחתום על הבקשה שותף כללי כמשמעותו ב**פקודת השותפויות** ויציין בה שמה המלא של השותפות ושמו של כל שותף כללי.

9. רישום תסיבת בעלות מכוח החוק

- (א) נסבה הבעלות בכלי טיס עקב עיקול שהוטל עליו שהסתיים במכירתו באמצעות לשכת הוצאה לפועל, או עקב מימוש משכון באמצעות לשכת הוצאה לפועל, יצרף המבקש לבקשה דו"ח מנהל מכירתו בדבר המכירה, כאמור בתקנה 45 לתקנות ה**הוצאה לפועל**, התשכ"ח-1968, וצו חתום ביד ראש הוצאה לפועל המורה על רישום העברת כלי הטיס מהבעל הרשום בפנקס למבקש כאמור בתקנה 46(ב) לתקנות האמורות.
- (ב) נסבה הבעלות בכלי טיס עקב מות בעלו יצרף המבקש לבקשה צו ירושה או צו קיום צוואה, לפי הענין.
- (ג) מבקש אשר קנה כלי טיס מעזבונו של נפטר יצרף לבקשה שטר מכר חתום ביד מנהל העזבון בשם העזבון וכן צו קיום צוואה או צו ירושה, לפי הענין. לא מונה מנהל עזבון, יצרף המבקש לבקשה ולצד האמור שטר מכר חתום בידי היורשים החוקיים וכן אישור חתום בידיהם כי לא מונה מנהל עזבון וכי המוכר הוא אדם הרשאי למכור את כלי הטיס לפי דין.
- (ד) היה המבקש מנהל עזבון שפרטת העזבון שהגיש לבית המשפט מכילה כלי טיס, יצרף לבקשה צו מאת בית המשפט הממנה אותו להיות מנהל העזבון; תעודת רישום כלי הטיס תינתן למבקש כמנהל העזבון.
- (ה) היה המבקש אפטרופוס שפרטת נכסי החסוי שהגיש לבית המשפט מכילה כלי טיס, יצרף לבקשה צו מאת בית המשפט הממנה אותו להיות אפטרופוס על החסוי; תעודת רישום כלי הטיס תינתן למבקש כאפטרופוס.
- (ו) היה המבקש מפרק עסקים או כונס נכסים של תאגיד שהינו בעל כלי טיס, יצרף לבקשה צו מאת בית המשפט המצווה על העברת כלי הטיס לרשות המפרק או הכונס; תעודת רישום כלי הטיס תינתן למבקש כמפרק עסקים או ככונס נכסים.
- (ז) היה המבקש נאמן על רכוש פושט רגל המכיל כלי טיס, שמיווה הנושים או בית המשפט, יצרף לבקשה את החלטת הנושים או את כתב המינוי או את צו בית המשפט הממנה אותו להיות הנאמן על רכוש פושט רגל; תעודת רישום כלי הטיס תינתן למבקש כנאמן בפשיטת הרגל.

10. בקשה לרישום כלי טיס ותעודת רישומו

(תיקון התשמ"ב)

- (א) המבקש רישום כלי טיס ותעודת רישומו ימציא לרשם מסמכים אלה:
- (1) מקור של הבקשה לרישום כלי טיס;
 - (2) שטר מכר חתום ביד המוכר או ראיות אחרות בדבר בעלות הקונה-המבקש כאמור בתקנות אלה;
 - (3) קבלה בדבר תשלום אגרת תעודת רישום.
- (ב) הרשם רשאי לסרב לקבל בקשה אם ימצא כי פרט מהפרטים שצוינו בה או במסמכים שצורפו לה אינו מדויק, או כי שם המבקש אינו זהה עם חתימתו.

11. היתר זמני

- (א) הגיש בעל כלי טיס הכשיר לרישום בפנקס בקשה לרישום כלי הטיס ולתעודת רישומו, יהא המבקש רשאי לשאת בכלי הטיס את ההעתק הוורוד של הבקשה כהיתר זמני להפעילו ללא רישום בתנאי שהרשם אישר על גבי ההעתק הוורוד של הבקשה את תאריך מסירת הבקשה וכי לבקשה צורפו המסמכים הדרושים. היתר זמני כאמור יהא תקף עד שיקבל המבקש את תעודת הרישום, או עד לתאריך שבו הודיע הרשם למבקש בכתב על סירובו לרשום את כלי הטיס, אך לא יותר מ-30 יום מהתאריך שבו אישר הרשם על גבי ההעתק הוורוד של הבקשה כאמור.
- (ב) תקנת משנה (א) לא תחול לגבי בקשה המוגשת לפי תקנה 14 לרישום של כלי טיס שהיה רשום לאחרונה במדינת חוץ.

12. רישום כלי טיס שלא היה רשום

- (א) אזרח ישראלי או תושב קבוע שהינו בעל כלי טיס שאינו רשום בפנקס או במדינת חוץ רשאי להגיש בקשה לרישום כלי הטיס בפנקס על שמו; לענין זה עליו לצרף לבקשה שטר מכר חתום ביד המוכר וערוך לפי הטופס שבתוספת, או כל ראיה אחרת לבעלות כפי שדרש הרשם, ולמלא אחר יתר ההוראות שבתקנות אלה.
- (ב) בעל כלי טיס שנבנה בידי חובב, המגיש בקשה לרישום -
- (1) יתאר את כלי הטיס לפי הקטגוריה שלו (אירון, רוטורקופט, דאון או בלון חופשי), מספרו הסידורי, מספר המושבים, טיפוס המנוע (בוכנה, טורבו-פרופלר, טורבו-סילון, או סוג אחר), מספר המנועים שנקבעו בכלי הטיס, סוגם, שם יצרנם, דגמם ומספרם הסידורי;
 - (2) ימציא תצהיר המאשר שכלי הטיס נבנה מרכיבים שהוא בעלים;

(3) ימציא שטר מכר מיצרן החלקים המיועדים להרכבה עצמית (זווד) שמהם בנה את כלי הטיס.

(ג) בעל כלי טיס, למעט אדם המחזיק בתעודת סוג, אשר הוא הרכיבו מרכיבים בהתאם למבנה טיפוס שאושר על ידי המנהל, יתאר את כלי הטיס ומומנו כמצויין בתקנת משנה (ב) וימציא ראיות לבעלותו על כלי הטיס, להנחת דעת הרשם, כגון שטרי מכר לכל הרכיבים העיקריים של כלי הטיס.

13. כלי טיס שהיה רשום לאחרונה בפנקס

(א) אזרח ישראלי או תושב קבוע שהינו בעל כלי טיס שהיה רשום לאחרונה בפנקס על שם אדם אחר, רשאי להגיש בקשה לרישום כלי הטיס על שמו בפנקס אם צרף לבקשה שטר מכר חתום ביד המוכר, או ראיה אחרת לבעלות כדלהלן:

(1) רכש המבקש את כלי הטיס מאדם שעל שמו היה כלי הטיס רשום לאחרונה, ימציא לרשם ראיה להעברת הבעלות מאותו אדם למבקש;

(2) רכש המבקש את כלי הטיס שלא מאדם כאמור בפסקה (1), ימציא לרשם ראיות בעלות לגבי כל העסקאות שבוצעו בקשר לאותו כלי טיס מעת רישומו האחרון בפנקס ועד למכירתו למבקש.

(ב) נבצר מהמבקש מסיבות מיוחדות להמציא ראיות בעלות כאמור בפסקאות (1) ו-(2) לתקנת משנה (א), ימציא לרשם כל ראיה אחרת, להנחת דעת הרשם, בצירוף תצהיר שבו ציינו הסיבות לאי-יכולתו להמציא שטר מכר או מסמך אחר המעיד על בעלותו בכלי הטיס ובצירוף ראיה אחרת לקיום העסקה.

14. כלי טיס שהיה רשום לאחרונה במדינת חוץ

(תיקון התשמ"ח)

אזרח ישראלי או תושב קבוע שהוא בעל כלי טיס שהיה רשום לאחרונה בהתאם לדיני מדינת חוץ, רשאי להגיש בקשה לרישום כלי טיס על שמו בפנקס, אם המציא עם בקשתו -

(1) שטר מכר מהמוכר או ראיה אחרת בדבר בעלותו להנחת דעת הרשם;

(2) ראיה, להנחת דעת הרשם, כי רישום כלי הטיס במדינת החוץ בוטל או אינו תקף, באחת הדרכים האלה:

(א) הצהרה מטעם הרשות המוסמכת במדינת החוץ שבה היה רשום כלי הטיס, לפיה בוטל הרישום או שהוא אינו תקף, תוך ציון שמו ותוארו של המצהיר בשם הרשות המוסמכת, תיאור של כלי הטיס לפי שם יצרנו, דגמו ומספרו הסידורי;

(ב) פסק דין סופי או צו מאת בית משפט או בית דין מוסמך במדינת החוץ, הקובע, לפי דיני אותה מדינה, שהרישום אינו תקף.

15. המצאת תעודת רישום

מולאו הוראות תקנות אלה לגבי רישום כלי טיס, ירשום הרשם את כלי הטיס בפנקס וימציא לבעלו תעודת רישום.

16. מועד רישום

(א) כלי טיס, למעט כלי טיס שהיה רשום לאחרונה במדינת חוץ, חאים אותו כרשום בפנקס במועד שבו קיבל הרשם את כל המסמכים כאמור בתקנות 12 או 13.

(ב) כלי טיס שהיה רשום לאחרונה במדינת חוץ רואים אותו כרשום בפנקס במועד שבו חתם הרשם על תעודת הרישום לגבי אותו כלי טיס, לאחר שכל המסמכים כאמור בתקנה 14 נתקבלו והוא בדק אותם.

17. תוקף תעודת רישום

(תיקון התשע"א)

תוקפה של תעודת רישום כלי טיס שהוציא הרשם על פי תקנות אלה יפקע בהתקיים אחת מאלה:

(1) כלי הטיס שלגביו ניתנה תעודת הרישום נרשם במדינת חוץ;

(2) כלי הטיס הושמד כליל או אינו ניתן יותר לשיקום ולשימוש;

(3) עברו עשרה ימים מיום שינוי הבעלות על כלי הטיס;

(4) בעל כלי הטיס איבד את אזרחותו הישראלית או חדל להיות תושב קבוע;

(5) עברו שלושים יום מיום מותו של בעל כלי הטיס;

(6) אם בעל כלי הטיס היא שותפות - עברו שלושים יום מיום שקרתה אחת מאלה:

(א) גמר הליכי פירוק השותפות על פי צו בית-משפט כאמור בסעיף 41 לפקודת השותפויות;

(ב) פירוק השותפות כתום מועדה או בהודעה כאמור בסעיף 38 לפקודת השותפויות;

(ג) פירוק השותפות מחמת פשיטת רגל, מוות, שיעבוד או אי-חוקיות כאמור בסעיפים 39 ו-40 לפקודת השותפויות;

(7) אם בעל כלי הטיס הוא אגודה עותמאנית - עברו שלושים יום מגמר הליכי פירוקה כאמור בסעיף 14 לחוק העותמאני על האגודות;

(8) אם בעל כלי הטיס הוא חברה - עברו שלושים יום מגמר פירוק עסקיה כאמור בחלק ו' של פקודת החברות;

(9) אם בעל כלי הטיס הוא אגודה שיתופית - עברו ארבעה חדשים מיום שפורסם ברשומות צו רשם האגודות השיתופיות על פירוקה כאמור בסעיף 46 לפקודת האגודות השיתופיות.

18. ביטול רישום לפי בקשה

על פי בקשה בכתב מאת בעל כלי הטיס רשאי הרשם לבטל תעודת רישום אם היא צורפה לבקשה.

19. החזרת תעודת רישום

תעודת רישום שפקע תוקפה תוחזר לידי הרשם, כשצדה האחורי ממולא כדבעי -

(1) תוך חמישה ימים מיום קרות המאורע המפקיע את תוקפה -

(א) לפי תקנה 17(1) - מאת האדם שהיה בעל כלי הטיס לפני רישומו במדינת החוץ;

(ב) לפי תקנה 17(2) עד (4), או (6) עד (9) - מאת מחזיק התעודה;

(2) תוך ששים יום מיום מותו של מחזיק תעודת הרישום - מאת מנהל העזבון או המוציא לפועל של העזבון, ואם לא מונה מנהל עזבון או מוציא לפועל של עזבון - מאת היורש החוקי.

20. רישום בלתי תקף

רישום כלי הטיס בפנקס אינו בר-תוקף אם בעת הרישום נתקיימה אחת מאלה:

(1) כלי הטיס היה רשום במדינת-חוץ;

(2) המבקש לא היה בעל כלי הטיס;

(3) המבקש לא היה בעל אזרחות ישראלית או תושב קבוע בישראל, זולת אם השתמש השר בסמכותו לפי תקנה 3(ב)1 והורה על רישום כלי הטיס בפנקס.

(א) בעליו של כלי טיס יודיע לרשם על כל שינוי במענו וזאת בתוך 14 ימים מיום השינוי.

(ב) קיבל הרשם הודעה בדבר שינוי במען הרשום, יוציא לבעליו של כלי הטיס תעודת רישום חדשה, מתאימה.

21. החזרת תעודת רישום

היה הרישום בפנקס בלתי תקף, כאמור בתקנה 20, יחזיר מחזיק תעודת הרישום את התעודה בהקדם האפשרי לרשם; לא החזירה כאמור, יורה הרשם למחזיק להחזיר אותה תוך חמישה ימים, ורישום כלי הטיס בפנקס יימחק תוך חמישה ימים מהיום בו הורה הרשם על החזרת התעודה כאמור.

22. מחיקת רישום וביטול תעודת הרישום

(א) משפקע תוקף תעודת רישום, כאמור בתקנה 17, ימחק הרשם מהפנקס את שם בעל כלי הטיס הרשום בפנקס ויבטל את תעודת הרישום לאחר שהחזרה לו; לא החזרה התעודה, כאמור בתקנה 19, ימחק הרשם את שם בעל כלי הטיס הרשום בפנקס ויבטל את תעודת הרישום בתום חמישה ימים מהיום שבו שלח בדואר רשום הודעה בדבר המחיקה.

(ב) מחיקת שם בעל כלי הטיס הרשום בפנקס וביטול תעודת הרישום של כלי הטיס, אין בהם כדי לשנות את סימני הלאומיות והרישום של כלי הטיס, אלא אם נרשם כלי הטיס לאחר מכן במדינת-חוץ.

23. ביטול תעודה למטרת יצוא

בעל כלי טיס המבקש לבטל את תעודת הרישום לשם יצואו של כלי הטיס, ימציא לרשם בקשה בכתב לביטול תעודת הרישום ויתאר בה את כלי הטיס לפי סימני הלאומיות והרישום, שם יצרנו, דגמו, מספרו הסיזרי והמדינה שאלה ייוצא.

24. החזרת שטר המכר המקורי

מי שנדרש על פי תקנות אלה להמציא שטר מכר או כל מסמך אחר ומבקש להחזיר לו את המסמך המקורי לאחר הרישום, ימציא לרשם, בנוסף למקור, העתק ממנו; לאחר הרישום בפנקס יוחזר המקור לידי המבקש וההעתק יישמר במשרד הרשם כשבו מצויין תאריך הרישום בפנקס והעובדה שהרשם בדק את ההעתק ומצאו מתאים למקור.

25. כפל תעודת רישום

(א) נגנבה תעודת רישום, אבדה או הושמדה, רשאי מי שהחזיק בה -

(1) לבקש מהרשם כפל ממנה;

(2) לבקש תעודת רישום זמנית אם רצה להפעיל את כלי הטיס לפני קבלת כפל תעודת הרישום. תעודת רישום זמנית יכול שתישלח למבקש במברק והוא חייב לשאתה בכלי הטיס; תעודה

זו תקפה עד מועד קבלת כפל התעודה בידי המחזיק.

(ב) בעד כפל תעודה או בעד תעודת רישום זמנית תשלום האגרה שנקבעה.

פרק שלישי: תעודת רישום לסחר

26. בקשה לתעודה

(א) סחרן או יצרן של כלי טיס המבקש לקבל תעודת רישום של כלי טיס לסחרן (להלן - תעודת רישום לסחרן) יגיש בקשה לרשם בטופס שנקבע בתוספת.

(ב) הרשם רשאי לתת לסחרן או ליצרן של כלי טיס יותר מעותק אחד של תעודת רישום לסחרן כדי לאפשר לו הסטת יותר מכלי טיס אחד בעת אחת.

27. תנאים למתן תעודה

הרשם יהא רשאי לתת תעודת רישום לסחרן למבקש, אם נתקיימו בו תנאים אלה:

(1) הוא אזרח ישראלי או תושב קבוע או תושב שטרם בישראל או שהוקם מכוח דין בישראל שלפחות שני שלישים ממנהליו הם אזרחים ישראליים או תושבים קבועים, למעט חברה נכריה

שנרשמה לפי סעיף 248 לפקודת החברות;

(2) הוא בעל עסק בישראל שבו הוא עוסק במכירת כלי טיס או בייצורם.

28. הוכחת בעלות

לא ישתמש סחרן בתעודת רישום לסחרן לצורך הפעלת כלי טיס אלא אם המציא לרשם ראיה, להנחת דעת הרשם, בדבר בעלותו בכלי הטיס.

29. מגבלות שימוש בתעודה

בתעודת רישום לסחרן ניתן להשתמש לגבי כל אחד מכלי הטיס שבבעלות מקבל התעודה, אם מתקיימים כל אלה:

(1) ביצוע הטיסה דרוש לשם ביצוע טיסת ניסוי או לשם הצגת כלי הטיס או מכירתו;

(2) כלי הטיס מופעל על ידי הסחרן או היצרן שעל שמו הוצאה התעודה, שליחו, עובדו או קונה מיועד של כלי טיס המבצע טיסת תצוגה או טיסת ניסוי בכלי הטיס בהשגחת בעל התעודה;

(3) כלי הטיס מופעל בשטח שאינו שטחה של מדינת-חוץ, זולת אם משתמשים בכלי הטיס כדי למסרו לקונה ממדינת-חוץ;

(4) כלי הטיס נושא סימן רישום זמני ותעודת כושר טיסה או הרשאת טיסה מיוחדת שבהן מצויין סימן הרישום כאמור;

(5) התעודה נמצאת בכלי הטיס בעת הפעלתו.

30. תוקף התעודה

תוקף תעודת רישום לסחרן יפקע בתום שנה מיום הוצאתה; פקע תוקף התעודה, יפקע תוקפם של כל עותקיה שניתנו לפי תקנה 26.

31. חובות מחזיק התעודה

בעל תעודת רישום לסחרן יודיע מיד לרשם על כל אחד מאלה -

(1) שינוי שמו;

(2) שינוי מענו;

(3) שינוי המשפיע על מעמדו כאזרח ישראלי או כתושב קבוע;

(4) חיסול עסקו.

32. איסור הובלת נוסעים בתמורה

בעל תעודת רישום לסחרן לא ייטס כלי טיס שבבעלות עסקו ולא ינוח לאחר להטיסו בתמורה או כאשר מצויים בו בעת הטיסה יותר ממספר נוסעים ההכרחי לצורך אותה טיסה, לרבות הקונה המיועד, יועצו הטכני או עובדו.

33. איסור הובלת מטען

בעל תעודת רישום לסחרן המטיס כלי טיס שבבעלות עסקו לא יוביל ולא יתיר להוביל בו מטען נוסף על המטען הדרוש לבדיקת כשירו של כלי הטיס, ולא יפרוק את המטען הדרוש כאמור אלא במקום שהוטען, זולת אם הדבר דרוש בעת ביצוע הטיסה ולצרכיה.

פרק רביעי: רישום שיעבודים ועיקולים בפנקס

34. רישום שיעבודים ועיקולים בפנקס

- המבקש לרשום בפנקס שיעבוד או עיקול על כלי טיס ימציא לרשם, ביחד עם בקשתו, העתק מאומת של אחת מאלה:
- (1) הודעת מישכון של כלי הטיס שקיימו לגביה הוראות תקנה 5 לתקנות המשכון (סדר רישום ועיון), התשכ"ז-1967 (להלן - תקנות המשכון);
 - (2) תעודה החתומה ביד רשם החברות על רישומם של משכנתאות או שיעבודים על כלי הטיס, שנרשמו על פי סעיף 127 לפקודת החברות;
 - (3) תעודה החתומה ביד רשם על פי חיקוק, על רישומם של משכנתאות או שיעבודים על כלי טיס על פי אותו חיקוק;
 - (4) צו בית-משפט, בית-דין או ראש ההוצאה לפועל בדבר הטלת שיעבוד או עיקול מטעמם.

35. שינוי ברישום כלי טיס משועבד

נרשם בפנקס שיעבוד או עיקול על כלי טיס לפי תקנה 34, לא ייעתר הרשם לבקשה לשינוי הרישום של כלי הטיס, אלא בהסכמת בעל השיעבוד, או על פי צו בית-משפט, בית-דין או ראש ההוצאה לפועל המבטל את השיעבוד, מעבירו או מסיבו, או המבטל את העיקול.

36. ביטול שיעבוד, העברתו או תסיבתו

בוטל שיעבוד, הועבר או נסב, ימוחק הרשם מהפנקס את השיעבוד, או ירשום את הביטול, ההעברה או התסיבה, הכל לפי הענין, לבקשת בעל כלי הטיס, אם המציא לו העתק מאומת של הודעה על ביטול, העברתו או תסיבתו ואם קיימו לגביה הוראות תקנה 5 לתקנות המשכון, או העתק מאומת של צו בית-משפט, בית-דין או ראש ההוצאה לפועל המבטל את השיעבוד, מעבירו או מסיבו.

37. רישום שיעבוד בתעודת רישום כלי טיס

- (א) המבקש לרשום בפנקס שיעבוד על כלי טיס, ביטול, העברתו או תסיבתו, או עיקול או ביטול, ישלם את האגרה שנקבעה וימציא לרשם את תעודת רישום כלי הטיס אם היא ברשותו; הרשם יציין על גבי התעודה את דבר רישום השיעבוד בפנקס, ביטול, העברתו או תסיבתו, או את דבר רישום העיקול בפנקס או ביטולו.
- (ב) הרשם רשאי לדרוש מבעל כלי טיס להמציא לו את תעודת הרישום כדי לרשום בה שיעבוד, ביטול, העברתו או תסיבתו, או עיקול או ביטול, בהתאם לבקשה שהוגשה לו לפי תקנה זו.

פרק חמישי: סימני לאומיות ורישום

38. קביעת סימני הלאומיות והרישום כתנאי לטיסה

- (א) לא יפעיל אדם כלי טיס הרשום בפנקס ולא יתיר בעליו את הטיסתו, אלא אם מסומנים עליו או קבועים בו סימני הלאומיות והרישום כפי שנקבעו לגביו לפי תקנות אלה ובהתאם להן.
- (ב) לא יטיס אדם בשטח המדינה כלי טיס הרשום במדינת-חוץ ולא יתיר בעליו את הטיסתו, אלא אם מסומנים עליו סימני הלאומיות והרישום כפי שנקבעו לגבי כלי הטיס לפי דיני מדינת החוף בה הוא רשום.
- (ג) בעל כלי טיס ישראלי לא יעשה ולא ירשה לאחר לעשות מעשה שיש בו כדי להעלים את דבר רישומו של כלי הטיס בפנקס או לשנות את סימני הלאומיות והרישום שלו.
- (ד) בעל כלי טיס שאינו כלי טיס ישראלי לא יעשה ולא ירשה לאחר לעשות מעשה שיש בו כדי להציג את כלי הטיס ככלי טיס הרשום בפנקס.
- (ה) לא יסמן אדם על גבי כלי טיס כל סימן, סמל או דבר אחר המשנה את סימני הלאומיות והרישום שלו או שיש בו כדי להטעות.

39. ציון סימני הלאומיות והרישום בבקשה לרישום

(א) אדם המגיש בקשה לרישום כלי טיס, למעט בקשה לרישום כלי טיס שהיה רשום לאחרונה במדינת-חוץ, יציין בבקשתו ובמצורפות לה את סימני הלאומיות והרישום הישראליים שהקצה לו הרשם כמפורט להלן:

(1) כלי טיס שלא היה רשום לאחרונה בפנקס או במדינת-חוץ - המבקש ישיג את סימני הלאומיות והרישום הישראליים מהרשם באמצעות בקשה בכתב שבה יתאר את כלי הטיס לפי שם יצרנו, הסוג, הדגם והמספר הסידורי ויציין כי כלי הטיס לא היה רשום לאחרונה בפנקס או במדינת-חוץ; הובא כלי הטיס לישראל ממדינת-חוץ - יצרף המבקש תצהיר או כל ראיה אחרת, להנחת דעת הרשם, לפיהם כלי הטיס לא היה רשום מעולם במדינת-חוץ;

(2) כלי טיס שהיה רשום לאחרונה בישראל - המבקש יציין את סימני הלאומיות והרישום הישראליים שהוקצו לכלי הטיס על גבי בקשתו ובמסמכים המצורפים לה, זולת אם הוא מבקש סימני רישום שונים, כאמור בתקנה 44.

(ב) תקנת משנה (א) לא תחול על בעל תעודת רישום כלי טיס לסחרן המבקש סימני רישום זמניים, על יצרן המבקש קבוצת סימני לאומיות ורישום ישראליים, כאמור בתקנה 41, ועל אדם המבקש סימני רישום מיוחדים, כאמור בתקנה 42.

40. סימני הלאומיות והרישום הישראליים

סימני הלאומיות הישראליים יהיו "4" וסימני הרישום הישראליים יהיו שלוש אותיות לטיניות ראשיות.

41. סימני לאומיות ורישום ליצרן

יצרן רשאי לבקש מהרשם סימני לאומיות ורישום במספר המספיק לו לייצור כלי טיס למשך שמונה-עשר החדשים הבאים.

42. סימני רישום מיוחדים

סימני רישום שעדיין לא הוקצו על ידי הרשם יכול שיהיו מוקצים כסימני רישום מיוחדים לפי בקשת בעל כלי הטיס או מי שעומד להיות בעלו, לאחר ששולמה האגרה שנקבעה.

43. הודעה על הקצאת סימני רישום מיוחדים

- (א) הקצה הרשם סימני רישום מיוחדים, יודיע על כך לבעל כלי הטיס.
- (ב) סימני רישום מיוחדים שהוקצו וטרם נקבעו על כלי טיס יישמרו לתקופה של שנה אחת; הרשם רשאי להאריך את התקופה לשנה נוספת לאחר ששולמה האגרה שנקבעה.

44. שינוי סימני הרישום

מבקש הרצה בשינוי סימני הרישום של כלי הטיס שבבעלותו רשאי להגיש בקשה לכך לרשם לאחר ששולמה האגרה שנקבעה.

פרק ששי: סימני רישום זמניים

45. סימני רישום זמניים

הרשם רשאי להקצות סימן רישום זמני ליצרן או לסחרן המחזיקים תעודת רישום לסחרן, לשם קביעתו הזמנית על גבי כלי טיס בשעת ביצוע טיסה בהתאם לתקנה 29.

46. בקשה לסימני רישום זמניים

מחזיק תעודת רישום לסחרן רשאי לבקש מהרשם להקצות לו סימני רישום זמניים לצורך עסקו; הבקשה תוגש בכתב ויצוינו בה פרטים אלה:

(1) עובדות המצדיקות, להנחת דעת הרשם, הקצאת סימני רישום זמניים כמבוקש;

(2) מספר עותקי תעודת רישום לסחרן שניתנו לו מאת הרשם.

47. תנאי לשימוש בסימני רישום זמניים

(א) לא ישתמש אדם בסימן רישום זמני אלא -

(1) לגבי כלי טיס שבבעלות מי שיש לו תעודת רישום לסחרן;

(2) לגבי כלי טיס שאינו רשום בפנקס או במדינת-חוץ ושאינו נושא על גביו כל סימן זיהוי אחר;

(3) לגבי כלי טיס אחד בטיסה באותה שעה.

(ב) לא ישתמש אדם בסימן רישום זמני לצורך הטסת כלי טיס לישראל למטרת יבוא.

48. תוקף סימני רישום זמניים

תוקפו של סימן רישום זמני יפקע עם פקיעת תוקפה של תעודת רישום לסחרן.

49. חובת ניהול רישום של סימנים זמניים

(א) מחזיק תעודת רישום לסחרן ינהל פנקס בצורה שאישר הרשם, שבו ירשום את סימני הרישום הזמניים שהוקצו לו לגבי כלי טיס שבבעלות עסקו.

(ב) הפנקס יישמר לפחות עד תום שנה אחת לאחר הסרת הסימן הזמני מעל כלי הטיס.

50. הסרת סימן רישום זמני

בעל כלי טיס יסיר ממנו את סימן הרישום הזמני לא יאוחר מהיום שבו תעבור הבעלות בכלי הטיס או החזקה בו לאדם אחר.

פרק שביעי: זיהוי כלי טיס ומוצרים הקשורים בו

51. זיהוי כלי טיס

(תיקון התשפ"ג)

(בוטלה).

51א. הגדרות - פרק שביעי

(תיקון התשפ"ג)

בפרק זה -

"אפ"א", "מוצר", "מפרט טכני" ו"פריט" - כהגדרתם בתקנות התיעוד;

"תכן מאושר" - כפי שהוא מפורט בתעודת סוג, לרבות תעודת סוג תוספת, או בתעודת יצרן חלקים או באפ"א, לפי העניין.

51ב. תנאים לסימון

(תיקון התשפ"ג)

לא יסמן אדם מוצר או פריט לפי פרק זה, אלא אם כן אותו אדם עמד בכל התנאים האלה:

(1) ייצר את המוצר או את הפריט האמור לפי אחד מאלה:

(א) הוראות הפרקים השישי, השביעי, העשירי או הארבעה עשר לתקנות התיעוד;

(ב) לצורך יבוא לישראל, לפי הסכם בין מדינת ישראל ובין מדינה אחרת לעניין קבלת מוצרים או פריטים;

(2) וידא כי המוצר או הפריט האמור מתאים לתכן המאושר שלו וכשיר להפעלה בטוחה, ולעניין פריט המיוצר לפי אפ"א - הפריט מתאים לדרישות המפרט הטכני המתאים לאותו פריט וכשיר להפעלה בטוחה.

52. סימון כלי טיס

(תיקון התשפ"ג)

(א) כלי טיס שנדרש לסמנו לשם קבלת תעודת כושר טיסה לפי תקנה 73 לתקנות התיעוד, למעט בלון מאויש, דאון או כלי טיס בלתי מאויש, יסומן באמצעות לוחית זיהוי חסינת אש, שמתקיימים לגביה כל אלה:

(1) היא כוללת את הפרטים האמורים בתקנה 55(א), שיוסמו על גביה בשיטה של סימון חסין אש שאישר המנהל למי שייצר אותו;

(2) היא קבועה במקומה בכלי הטיס כך שלא סביר שהיא תושחת או תוסר בזמן הפעלתו הרגילה של כלי הטיס, או שתאבד או שתושמד במקרה של תאונת טיס;

(3) היא קבועה על גבי אחד מאלה:

(א) מקום בכלי הטיס שיש אליו גישה ליד הכניסה לכלי הטיס;

(ב) גוף כלי הטיס מבחוץ ליד משטחי הזנב שלו או אחרי דלת הכניסה האחורית ביותר של כלי הטיס לכיוון הזנב;

ובלבד שהפרטים הכתובים בה ניתנים לקריאה מהקרקע.

(ב) בלון מאויש יסומן באמצעות לוחית זיהוי שמתקיימים לגביה התנאים כאמור בתקנת משנה (א) (1) ו-(2), שתחבר למעטפת הבלון בצורה מאובטחת (secured), ואם הדבר ישים - תמוקם כך שהפרטים הכתובים בה ניתנים לקריאה בידי מפעיל הבלון כשהבלון מנופח.

(ג) סל של בלון מאויש או מבער של בלון כאמור, אם מותקן בו, יסומנו, כל אחד, בסימון קבוע וברור, שבו יפורטו שם היצרן וכן מספר הפריט ומספרו הסידורי, או נתון מקביל להם, אם אישר זאת המנהל למי שייצר אותו.

(ד) דאון יסומן באמצעות לוחית זיהוי שמתקיימים לגביה התנאים כאמור בתקנת משנה (א) (1) ו-(2).

(ה) כלי טיס בלתי מאויש יסומן באמצעות לוחית זיהוי שמתקיימים לגביה התנאים כאמור בתקנת משנה (א) (1) ו-(2), שתהיה קבועה במקום בולט לעין ליד פתח הכניסה הראשית של כלי הטיס הבלתי מאויש או פתח התא הראשי שלו, ואם אין כאלה - על גבי צידו החיצוני של גוף כלי הטיס הבלתי מאויש, כך שהפרטים הכתובים בה ניתנים לקריאה מהקרקע.

52א. סימון מנוע כלי טיס

(תיקון התשפ"ג)

מנוע כלי טיס יסומן באמצעות לוחית זיהוי חסינת אש, שמתקיימים לגביה כל אלה:

- (1) היא כוללת את הפרטים האמורים בתקנה 55(א), שיסומנו על גביה בשיטה של סימון חסין אש שאישר המנהל למי שייצר אותו;
(2) היא קבועה במקום נגיש על גבי המנוע וכך שלא סביר שהיא תושחת או תוסר בזמן הפעלתו הרגילה של המנוע, או שתאבד או שתושמד במקרה של תאונת טיס.

52. זיהוי סימני הלאומיות והרישום

(תיקונים: התשע"א, התשפ"ג)

- (א) נוסף על האמור בתקנה 52 לא יפעיל אדם כלי טיס אלא אם כן מותקנת על גביו לוחית זיהוי הכוללת את סימני הלאומיות והרישום של כלי הטיס.
(ב) לוחית זיהוי כאמור בתקנה משנה (א) תיקבע במקום בולט לעין ליד הכניסה הראשית לכלי הטיס, ובכלי טיס בלתי מאויש - במקום בולט לעין ליד פתח הכניסה הראשית לכלי הטיס או פתח התא הראשי שלו, ואם אין פתחים כאמור - על גבי צידו החיצוני של גוף כלי הטיס, כך שהפרטים הכתובים בה ניתנים לקריאה מהקרקע; הלוחית תהיה חסינת אש, ויתקיימו לגביה הוראות אלה:
(1) היא תכלול את סימני הלאומיות והרישום של כלי הטיס, שיסומנו על גביה בשיטה של סימון חסין אש שאישר המנהל למי שייצר אותו;
(2) היא תיקבע כך שלא סביר שהיא תושחת או תוסר בזמן הפעלתו הרגילה של כלי הטיס, או שתאבד או שתושמד במקרה של תאונת טיס.
(ג) הוראות תקנה 55(ב) עד (ה) יחולו על לוחית זיהוי לפי תקנה זו, בשינויים המתחייבים.

53. סימון פרופלר, להב פרופלר או טבור פרופלר

(תיקון התשפ"ג)

- (א) פרופלר, להב פרופלר או טבור פרופלר, יסומן בסימון שמתקיימים לגביו כל אלה:
(1) הוא יותקן על גבי משטח לא חיוני (non-critical surface), כך שמיקומו לא ישפיע על ביצועי הפרופלר, להב הפרופלר או טבור הפרופלר, לפי העניין;
(2) הוא יכלול את הפרטים האמורים בתקנה 55(א);
(3) הוא יותקן כך שלא סביר שהוא יושחת או יוסר בזמן הפעלתו הרגילה של כלי הטיס, או שיאבד או שיושמד במקרה של תאונת טיס.
(ב) למעט פרופלר בעל פסיעה קבועה העשוי עץ, סימון כאמור בתקנת משנה (א) יהיה בשיטה של זיהוי חסין אש שאישר לו המנהל.

54.

(בוטלה).

55. פרטי הסימון

(תיקונים: התשמ"ב, התשפ"ג)

- (א) הסימון כאמור בתקנות 52, 53 ו-55 יכלול פרטים אלה:

- (1) שם היצרן;
 - (2) הדגם;
 - (3) מספר סידורי שקבע היצרן;
 - (4) מספר תעודת הסוג, אם ניתנה;
 - (5) מספר תעודת הייצור, אם ניתנה;
 - (6) לגבי מנוע כלי טיס - ההספק הנקוב;
 - (7) פרטים אחרים שקבע המנהל.
- (ב) לא ישנה, יטשטש או יסיר אדם פרט מהפרטים האמורים בתקנת משנה (א) שסומנו בכלי טיס, מנוע כלי טיס, פרופלר, להב פרופלר או טבור פרופלר, ולא יוסיף על פרטים שסומנו כאמור, אלא אם כן אישר לו זאת המנהל.
(ג) לא יקבע אדם לוחית זיהוי לפי תקנות 52 ו-53 ולא יסיר אדם לוחית זיהוי שנקבעה כאמור, אלא אם כן אישר לו זאת המנהל.
(ד) על אף הוראות תקנות משנה (ב) ו-(ג), רשאי אדם המבצע פעולות בדק -
(1) להסיר פרט מהפרטים האמורים בתקנת משנה (א) שסומנו בכלי טיס, מנוע כלי טיס, פרופלר, להב פרופלר או טבור פרופלר, לשנות פרט כאמור או לקבוע פרט כאמור;
(2) להסיר לוחית זיהוי שנקבעה לפי תקנות 52 או 53, אם הדבר דרוש לשם ביצוע פעולות הבדק;

ובלבד שהוא עושה כן לפי שיטה שאישר לו המנהל לשם כך, ושעם סיום פעולת הבדק, מוסיפות להתקיים בכלי הטיס, במנוע כלי הטיס, בפרופלר, בלהב הפרופלר או בטבור הפרופלר, שבו בוצעה הפעולה, הוראות תקנות 52, 53 או 55, לפי העניין.
(ה) לא יקבע אדם לוחית זיהוי שהוסרה לפי תקנת משנה (ד) על גבי כלי טיס, מנוע כלי טיס, פרופלר, להב הפרופלר או טבור הפרופלר, למעט כלי הטיס, מנוע כלי הטיס, הפרופלר, להב הפרופלר או טבור הפרופלר שממנו הוסרה, לפי העניין.

56. סימון פריט

(תיקון התשפ"ג)

- (א) פריט המיוצר לפי הפרק העשירי לתקנות התייעוד, יסומן בסימון בר-קיימא וקריא הכולל את כל הפרטים האלה:

- (1) אחד מאלה:
 - (א) שם בעל תעודת יצרן החלקים;
 - (ב) הסימן המסחרי של בעל תעודת יצרן החלקים;
 - (ג) הסמל (symbol) של בעל תעודת יצרן החלקים;
 - (ד) סימן מזהה אחר שאישר המנהל לבעל תעודת יצרן החלקים;
 - (2) מספר הפריט;
 - (3) האותיות "caai-pma".
- (ב) פריט המיוצר לפי אפ"א יסומן בסימון בר-קיימא וקריא הכולל את כל הפרטים האלה:
(1) אחד מאלה:
 - (א) שם בעל האפ"א;
 - (ב) הסימן המסחרי של בעל האפ"א;
 - (ג) הסמל (symbol) של בעל האפ"א;
 - (ד) סימן מזהה אחר שאישר המנהל לבעל האפ"א;

(2) מספר הפריט;

(3) המספר המלא של המפרט הטכני כאמור באפ"א (tso number and letter of designation);

(4) סימונים אחרים שיש לסמנם לפי האפ"א הישנים;

(5) המספר הסידורי של הפריט, תאריך ייצורו או שניהם יחד.

57.

סימון פריט חיוני

2

(תיקון התשפ"ג)

נוסף על כל סימון הנדרש לפי הוראות פרק זה, פריט חיוני (critical part) יסומן בסימון בר-קיימא וקריא הטלול את המספר הסידורי הייחודי של אותו פריט; בתקנה זו - "פריט חיוני" - פריט שנקבעו לגביו בפרק "הגבלות כושר טיסה" (airworthiness limitations) בספר התחזוקה של היצרן (manufacturer's maintenance manual) או בהוראות לעניין כשירות אווירית נמשכת, (instructions for continued airworthiness) מועדי החלפה (replacement time), פרקי זמן לביקורת (inspection interval) או הוראות אחרות הנוגעות להחלפה או לביקורת.

57א. **סימון שונה**

(תיקון התשפ"ג)

(א) אדם החייב בסימונו של פריט לפי תקנות התייעוד, הסבור שגודל הפריט אינו מאפשר סימון לפי הוראות פרק זה, כולן או מקצתן, או שקיימים טעמים אחרים שבגללם אין הסימון כאמור מעשי, רשאי לבקש את אישור המנהל לסימון שונה.
(ב) אישור המנהל לאדם כאמור סימון שונה, יצרף אותו אדם את המידע הנדרש לגבי הפריט לפי הוראות פרק זה לכל פריט כאמור או לארזתו, כפי שהורה לו המנהל.

פרק שמיני: קביעת סימני לאומיות ורישום

58. **שיטת סימון**

(תיקון התשמ"ו)

(א) סימני הלאומיות והרישום של כלי טיס -
(1) ייצבעו על גבי כלי הטיס או ייקבעו על גביו באופן יציב;
(2) יהיו בקווים ישרים ולא יהיו מעוטרים או מקושטים;
(3) יהיו בצבע נוגד לצבע הרקע.
(ב) אדם רשאי לקבוע על גבי כלי הטיס את סימני הלאומיות והרישום שלו באופן ארעי כך שיהיו ניתנים למחיקה או להורדה מידיים אם כלי הטיס מיועד למסירה מיידית לקונה מחוץ לישראל, או אם ניתן לכלי הטיס סימן רישום זמני.

59. **כלי טיס ללא סימני לאומיות ורישום**

(א) אדם רשאי להפעיל כלי טיס שלא קבועים על גביו סימני הלאומיות והרישום, כאמור בתקנות אלה, אם נתקיימו לגביו, להנחת דעת המנהל, תנאים אלה:
(1) הוא מופעל למטרת תצוגה או לצורך הסרטה;
(2) הוא מופעל באתר התצוגה בלבד, בין מספר אתרי תצוגה או בין בסיס כלי הטיס לבין אתר התצוגה; תנאי זה לא יחול על טיסות אימון וטיסות ניסוי של כלי טיס לצורך תצוגה;
(3) אם הטיסה היא בתחום הפיקוח של שדה התעופה ממנו הוא ממריא - הוא מופעל באישור מוקדם של המנהל;
(4) אם הטיסה היא מחוץ לתחום שדה התעופה כאמור - הוא מופעל בהתאם לתכנית טיסה שהוגשה ושניתן לגביה היתר כדון ובה תיאור הסימנים שייקבעו על גביו.
(ב) לא יפעיל אדם כלי טיס כאמור בתקנות משנה (א) במדינת-חוץ, אלא אם אותה מדינה נתנה הסכמתה לכך.

60. **קביעת סימנים**

(א) מפעיל כלי טיס יקבע על גבי כלי הטיס סימנים המכילים את הקידומת "4א", לימינים יקבע מקף, ולאחריהם יבואו סימני הרישום של כלי הטיס בפנקס באותיות לטיניות ראשיות.
(ב) מפעיל כלי טיס מוגבל או כלי טיס נסיוני, או מפעיל כלי טיס שניתנה לגביו תעודת כושר טיסה זמנית, יקבע בנוסף לסימני הלאומיות והרישום של כלי הטיס, בסמוך לכל כניסה לתא הטייס ולתא הנוסעים או לתא המטען, בעברית ובאנגלית, את המלים: "מוגבל - restricted", "נסיוני - experimental", או "כשר זמנית לטיסה - provisional airworthiness", לפי הענין, באותיות שגבהן אינו פחות מחמישה ס"מ מאינן יותר מחמישה-עשר ס"מ.

61. **מקום הסימנים על גבי אוירון או דאון**

(תיקונים: התשמ"ו, התשע"א)

(א) מפעיל אוירון או דאון יקבע את סימני הלאומיות והרישום לפי תקנות אלה על גבי משטחי הזנב האנכיים שלו או בצידו גופו; הסימנים ייקבעו במקביל לציר האורך של האוירון או הדאון כלהלן:
(1) אם נקבעו על גבי משטחי הזנב האנכיים יסומנו שני המשטחים של זנב אנכי יחיד, או המשטחים החיצוניים של זנב בעל מספר מייצבים אנכיים;
(2) אם נקבעו על גבי משטחי הגוף, יסומנו שני צידי הגוף, בין הכנף לבין המייצב האופקי, אולם אם חפויי מנוע או אבר אחר מצויים באזור זה ומהווים חלק בלתי נפרד ממשטחי הגוף הצדיים, רשאי המפעיל לקבוע את הסימנים על גבי חפויי המנוע או על גבי אותו אבר.
(ב) מפעיל אוירון, יקבע את סימני הלאומיות והרישום לפי תקנות אלה, בנוסף לאמור בתקנות משנה (א), גם על המשטח התחתון של הכנף השמאלית, כשהקצה העליון של הסימנים מופנה כלפי כיוון הטיסה.

62. **מקום הסימנים על גבי רוטורקרפט**

מפעיל רוטורקרפט יקבע את הסימנים הנדרשים על פי תקנות אלה על גבי אלה:

- (1) המשטח התחתון של גוף הרוטורקרפט, או של תא הנוסעים או של תא המטען שלו, כשהקצה העליון של הסימנים מופנה כלפי צידו השמאלי של גוף הרוטורקרפט;
- (2) המשטחים הצדיים של גוף הרוטורקרפט, מתחת לחלונות, קרוב ככל האפשר לתא הטייס.

63. **מקום הסימנים על בלון חפשי**

מפעיל בלון חפשי יקבע את הסימנים הנדרשים על פי תקנות אלה בשני מקומות נוגדים, הנמצאים על קטרו המכסימלי האופקי של הבלון.

64. **גודל סימני הלאומיות והרישום**

(א) מפעיל כלי טיס יקבע על גביו סימני לאומיות ורישום בגודל כאמור בתקנה זו.

(ב) הסיפורה והאותיות יהיו בגובה שווה.

(ג) גובה הסימנים יהיה כלהלן:

(1) באירון או בדאון -

(א) על גבי משטחי הגוף או על גבי משטחי הזנב האנכיים בגובה של לפחות שלושים ס"מ;

(ב) על הכנפיים בגובה של לפחות חמישים ס"מ;

(2) בספינת אויר או בבלון חפשי - בגובה של לפחות חמישים ס"מ;

(3) ברוטורקפט -

(א) במשטחים תחתונים - בגובה של לפחות ארבע חמישיות מרחבו של גוף הרוטורקפט או חמישים ס"מ, לפי הנמוך שביניהם;

(ב) במשטחים צדיים - בגובה כולל הניתן עד חמישה-עשר ס"מ, אך לא פחות מחמישה ס"מ.

(ד) כל אות וסיפורה יהיו ברוחב של שני שלישי מגבהן; אולם רחבן של האותיות הלטיניות "w" ו"ח" יכול להיות שווה לגבהן, ורחבה של האות "i" יהיה שישית מגבהן.

(ה) קווי כל אות וסיפורה יהיו בעובי של שישית מגבהן.

(ו) ארכו של המקף בסימני הלאומיות והרישום יהיה שווה לשני שלישים מגובה האותיות.

(ז) המרחק בין כל אות ואות ובין אות וסיפורה יהיה לפחות רבע מרחבן.

(ח) במקרה שבו גדלו של אחד מהמשטחים שעל גביו יש לקבוע סימנים כאמור בתקנה 61 אינו מספיק כדי שייקבע על גביו סימנים בגודל שנקבע בתקנה זו, ואילו גדלו של המשטח האחר מספיק לצורך

זה, ייקבעו סימנים בגודל שנקבע בתקנה זו על המשטח הגדול שביניהם. במקרה שבו אף אחד מהמשטחים אינו גדול מספיק לקביעת הסימנים בגודל הדרוש, יהיו הסימנים גדולים ככל שניתן והם ייקבעו על

גבי המשטח הגדול שביניהם; אם גדלו של כל משטח שעל גביו יש לקבוע את הסימנים כאמור בתקנות 62 ו-63 אינו מספיק לקביעת הסימנים בגודל הדרוש, ייקבעו על גבי המשטח סימנים גדולים ככל

הניתן.

(ט) הספורה והאותיות באירון או בדאון, יהיו בגובה, בעובי וברוחב זהים בשני צידיו.

65. סימון שונה

(תיקון התשמ"ו)

(א) על אף האמור בפרק זה, רשאי מפעיל כלי טיס שתוצרתו אינה מאפשרת לסמנו כאמור בפרק זה להגיש למנהל בקשה לסימון שונה.

(ב) המנהל רשאי, לפי שיקול דעתו, להתיר סימון שונה בתנאים שהוא יקבע.

66. סימני לאומיות ורישום במקומות נוספים

מפעיל כלי טיס רשאי לקבוע עליו סימני לאומיות ורישום כקבוע בתקנות אלה במקומות נוספים על הקבועים בתקנות אלה.

67. סימון כלי טיס ליצוא

(א) יצרן כלי טיס בישראל, המייצרו לשם יצוא למדינת חוץ, רשאי לקבוע על גביו סימנים כדרוש על פי דיני מדינת החוץ.

(ב) לא יפעיל אדם בישראל כלי טיס המסומן כאמור בתקנת משנה (א), אלא אם כלי הטיס מופעל בטיסות ניסוי ותצוגה לתקופה מוגבלת בעת אימוני היכרות בכלי הטיס על ידי טייסי הקונה, או בטיסת

העברה לקונה במדינת החוץ.

68. הסרת סימני הלאומיות והרישום

נמכר כלי טיס הרשום בפנקס לאדם שאינו אזרח ישראל, יסיר מעליו הבעל הרשום בפנקס, לפני מסירת כלי הטיס לקונה, את סימני הלאומיות והרישום הישראליים.

פרק תשיעי: הראיות שונות

69. ערר על פעולות הרשם

(א) אדם הרואה עצמו נפגע על ידי החלטת הרשם לפי תקנות אלה רשאי לערר בפני השר.

(ב) ערר כאמור בתקנת משנה (א) יש להגיש בכתב תוך 15 יום מיום מסירת החלטת הרשם לידיו. נשלחה הודעה בדבר החלטת הרשם בדואר רשום, יראו כאילו נמסרה בתום 72 שעות מיום קבלתה על

ידי הדואר.

(ג) השר רשאי לקבל את הערר, לדחותו, לשנות את החלטת הרשם או להחזיר את הענין לרשם עם הראיות להחלטה מחדש.

(ד) סמכות השר לפי תקנה זו אינה ניתנת לאצילה.

70. ביטול תוספת א' לחוק הטיס, 1927

תוספת א' לחוק הטיס, 1927 - בטלה.

71. הראיות מעבר

כלי טיס שהיו רשומים בפנקס שהתנהל לפי החוק ערב תחילתן של תקנות אלה יראו אותם כאילו נרשמו בהתאם להוראות תקנות אלה, אולם רשאי בעל כלי טיס כאמור לזהות את כלי הטיס והמוצרים

הקשורים בו ולקבוע סימני לאומיות ורישום בתקופה של תשעה חודשים מיום תחילתן של תקנות אלה לפי הפרקים השביעי והשמיני לתקנות אלה.

72. עונשין

(תיקון התש"ם)

העובר על הוראה מהוראות תקנות אלה, דינו - מאסר ששה חודשים או קנס 1,000 שקלים.

73. תחילה

תחילתן של תקנות אלה היא שלושה חודשים לאחר פרסומן; הראיות הפרקים השביעי והשמיני של תקנות אלה יחולו על כלי טיס שתקנה 71 חלה עליהם בתום שנה מיום הפרסום של תקנות אלה.

74. השם

לתקנות אלה ייקרא "תקנות הטיס (רישום כלי טיס וסימנים)", התשל"ד-1973."

(עותק לב)

(לשימוש משרדי) הבקשה נתקבלה

מדינת ישראל

משרד התחבורה - מינהל
התעופה האזרחית
בקשה לרישום כלי טיס
ביום _____ הטיפול _____ ניתנה
תעודת רישום מס' _____

מאת אדם שאינו
תאגיד

משרד ממשלתי תאגיד שאינו שותפות
 גוף אחר גוף אחר
(פרט) (פרט)
(סמן X במשבצת המתאימה)

שמות המנהלים או
השותפים:

א. _____ ת.ז. _____
ב. _____ ת.ז. _____
ג. _____ ת.ז. _____
ד. _____ ת.ז. _____

רשאי לחתום בשם _____ מר _____

לפי המסמכים המצורפים (פרט) _____

סימני הלאומיות והרישום
4x- מספר סידורי של כלי הטיס

יצרן כלי הטיס, סוגו, דגמו ושנת ייצור (באנגלית)

שם המבקש ומענו (בעברית ובאנגלית)

שינוי מען בלבד (אין צורך
באגרה)

רישום קודם של כלי הטיס:

סימני הלאומיות והרישום _____ הרישום בוטל בתאריך _____

שם מי שהיה בעל כלי הטיס לאחרונה _____

קרא את ההצהרה דלהלן לפני חתימת הבקשה.
שם-לב: תשובה כוזבת לכל אחת מהשאלות דלעיל עלולה להוות
בסיס לאישום בפלילים.

אני/אנו החתום(ים) מטה מבקש(ים) בזה שכלי הטיס
המתואר לעיל, הנמצא בבעלותי/בבעלותנו (או בבעלות
שולחנו) יירשם על שמי/שמנו (או על שם שולחנו)
בפנקס רישום כלי הטיס בישראל. החתום(ים) מטה
מצהיר(ים) בזה כי אזרחותי/אזרחותנו היא ישראלית או
הצהרה: כי אני/אנו תושב(ים) קבוע(ים) בישראל, או אם
החתום(ים) מטה מייצג(ים) תאגיד, לפחות שני שלישים
ממנהליו הם אזרחי ישראל או תושבים קבועים
בישראל. כמו כן אני/אנו מצהיר(ים) בזה כי כלי הטיס
אינו רשום עתה במדינת חוץ כלשהי וכי כל הפרטים
שמסרת(נו) לעיל הם נכונים ומדויקים.

תאריך תואר החותם חתימה

הערה: לאחר הגשת הבקשה לרישום כלי הטיס ניתן להפעיל אותו, עד לקבלת תעודת הרישום, במשך תקופה שלא תעלה על 30 יום מיום חתימת המבקש. בתקופה זו יש לשאת בכלי הטיס את העותק הוורוד של בקשה זו.

שטר מכר	שטר מכר
קבלה - אגרת רישום	קבלה - אגרת רישום
□	□
(לשימוש משרדי)	
□	□
□	□
□	□
□	□
□	□

טופס זה מודפס בשלושה העתקים בצבעים: לבן, ירוק וורוד.

(העתק ורוד)

state of israel	מדינת ישראל
ministry of transport	משרד התחבורה
civil aviation administration	מינהל התעופה האזרחית
aircraft registration application	בקשה לרישום כלי טיס
this space is left blank in the)	(מקום זה אינו ממולא
(pink copy	בעותק הוורוד)
names of _____ ת.ז. _____	א. שמות המנהלים
managers _____ ת.ז. _____	ב. או השותפים:
or partners _____ ת.ז. _____	ג. _____
_____ ת.ז. _____	ד. _____

this space is left blank in the) (pink copy) (מקום זה אינו ממולא בעותק הוורוד)

nationality and registration marks מספר סידורי של כלי הטיס aircraft serial no. סימני הלאומיות והרישום 4x-

manufacturer, and manufacturer's designation of aircraft and year of manufacturing יצרן כלי הטיס, סוגו, דגמו ושנת ייצורו (באנגלית)

שם המבקש ומענו (בעברית) name and address of applicant
(ובאנגלית)

שינוי מען בלבד (אין צורך) שינוי מען בלבד (אין צורך)
change of [] באגרה) change of [] באגרה)
address only address only

the certificate issued based on this application is for registration purposes only and is not a certificate of title. caa does not determine rights of ownership between private persons.
התעודה המוצאת על סמך בקשה זו היא למטרות רישום בלבד ואינה מהווה תעודת בעלות. מינהל התעופה האזרחית אינו קובע זכויות בעלות בין בני אדם.
this space is left blank in the pink (copy) (מקום זה אינו ממולא בהעתק (הוורוד))

תאריך date תואר החותם title חתימה signature

הערה: לאחר הגשת הבקשה לרישום כלי הטיס ניתן להפעיל אותו, עד לקבלת תעודת הרישום, במשך תקופה שלא תעלה על 30 יום מיום חתימת המבקש. בתקופה זו יש לשאת בכלי הטיס את ההעתק הוורוד של בקשה זו.
(מקום זה אינו ממולא בהעתק (הוורוד))
:note pending receipt of the certificate of registration of aircraft, the aircraft may be operated for a period not in excess of 30 days, during which time the pink copy of the application must be carried in the aircraft.
this space is left blank in the (pink copy)

state of israel
ministry of transport
civil aviation administration

מדינת ישראל
משרד התחבורה
מינהל התעופה האזרחית

שטר מכר של כלי טיס

aircraft bill of sale
aircraft bill of sale
aircraft bill of sale
aircraft bill of sale

תמורת הסכום של _____

and beneficial title of the for and in consideration of the undersigned owner(s) of the full legal and beneficial title of the aircraft described as follows

אני/אנחנו החתום(ים) מטה, הבעל(ים) של כלי הטיס המתואר להלן:

manufacturer and manufacturer's designation of aircraft

יצרן כלי הטיס, סוג כלי הטיס ודגמו

סימני הלאומיות והרישום
nationality and registration marks

המספר הסידורי של כלי הטיס
aircraft serial number

does hereby sell, grant, transfer and deliver all rights, title and interests in and to such aircraft on the date of

מוכר(ים), מעביר(ים) ומוסר(ים) את כל זכויות(נו) בכלי הטיס האמור ביום

:unto ל:

:unto ל:

:unto ל:

השם והמען של הקונה(ים)

purchaser's name and address
(if individual(s) give last name, first name and middle initial)

(אדם פרטי יציין את שם המשפחה, השם הפרטי והאות הראשונה לשמו האמצעי)

and certifies that same is not subject to any mortgage or other encumbrance except

ומצהיר(ים) כי על כלי הטיס האמור לא חבץ כל שיעבוד או עיקול מלבד אלה המנויים להלן:

הסכום
amount

סוג השיעבוד
type of encumbrance

in testimony whereof have set hand and seal this day of

ולראיה חתמת(נו) בחתימת ידי(נו) ובחותמת(נו)

על שטר מכר זה ביום

על שטר מכר זה ביום

על שטר מכר זה ביום

תואר
החותם
אם
שם המוכר/שמות המוכרים
חתימה(ות) seller's name
בשם, תאגיד, שותפות,
owner or partnership, agent
(signature(s)
בעל או סוכן

אימות

acknowledgement
not required for purpose of civil aviation
administration, however, may be required
(by foreign authorities

(אינו דרוש למטרות רישום כלי טיס בישראל אולם עשוי להיות נדרש במדינות חוץ).

(לשימוש המשד)
הבקשה נתקבלה
ביום

מדינת ישראל
משד התחברה

ניתנה תעודת רישום לסחר מס'

מינהל התעופה האזרחית

בקשה לתעודת רישום כלי טיס לסחר
בקשה לתעודת רישום כלי טיס לסחר

2. שם העסק ומענו:

1. שם המבקש ומענו:

4. הבעלות (סמן את המתאים)

3. המבקש עוסק ב-: (סמן את המתאים)

תאגיד

ייצור כלי טיס

בעלות משותפת

שיווק או מכירה של כלי טיס חדשים

שותפות

בהסכמת יצרן כלי טיס או סוכנו המאושר

אדם פרטי

שיווק או מכירה של כלי טיס ישנים

5. מוגשת בזה בקשה לתעודת רישום כלי טיס לסחר

מספר העותקים המבוקש	מצרפת בזה המחאה על
_____	סך _____

שם-לב: קרא את ההצהרה דלהלן בעיון בטרם תחתום על הבקשה. תשובה כזבת לכל אחת מהשאלות דלעיל עלולה להוות בסיס לאישום בפלילים.

שם-לב: קרא את ההצהרה דלהלן בעיון בטרם תחתום על הבקשה. תשובה כזבת לכל אחת מהשאלות דלעיל עלולה להוות בסיס לאישום בפלילים.

שם-לב: קרא את ההצהרה דלהלן בעיון בטרם תחתום על הבקשה. תשובה כזבת לכל אחת מהשאלות דלעיל עלולה להוות בסיס לאישום בפלילים.

הצהרה: הנני מצהיר ומאשר:

- (1) כי כל אדם או תאגיד אשר שמו מופיע על בקשה זו הוא אזרח ישראלי או תושב קבוע בישראל או תאגיד שנרשם בישראל או שהוקם ממנו הדין בישראל שלפחות שני שלישים ממנהליו הם אזרחי
- (2) כי לכל אדם או תאגיד אשר שמו מופיע על הבקשה עסק מוכר וקבוע בישראל, במען המצויין בפסיקה 2 לעיל.
- (3) כי המבקש עוסק באחת מאלה:
 - א. ייצור כלי טיס;
 - ב. שיווק כלי טיס חדשים או מכירתם;
 - ג. שיווק כלי טיס ישנים או מכירתם.

תאריך	השם	חתימה

כ"ח באב התשל"ג (26 באוגוסט 1973)

[1]. ק"ת 3089, התשל"ד (25.11.1973), עמ' 312 (537).
 תיקונים: ק"ת 4113, התש"ם (22.4.1980), עמ' 1397;
 ק"ת 4336, התשמ"ב (15.4.1982), עמ' 849;
 ק"ת 4932, התשמ"ו (15.5.1986), עמ' 897;
 ק"ת 7032, התשע"א (15.9.2011), עמ' 1367;
 ק"ת 10743, התשפ"ג (1.8.2023), עמ' 2332.

[2]. תחילת תוקפה של תקנה 57 ביום 1.2.24.